

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Desbinatorii satelor românești.

de GRIGORIE

Episcopul Aradului.

Popoarele din vechime pedepseau aspru pe cei leneși. E destul să amintim aci că, Egiptenii socoteau lenea ca o crimă împotriva Statului. Regele lor AMASIS a întocmit lucrurile astfel că în fiecare județ a așezat judecători polițienesci. Toți locuitorii țării Egiptului trebuiau din când în când să se înfățișeze în fața acestor judecători și să dea socoteala de modul cum câștigă pâinea.

Predicatorii pocăiților de azi ar trebui duși în fața unor asemenea judecători spre a face dovada, că sunt vrednici de dolarul ce-l primesc. Aspre pedepse ar trebui să primească acei predicatori pocăiți, căci ei poartă vina că satele se desbină. Ei învață pe oameni să nu mai meargă la biserică cu păcătoșii iar când colo la adunările pocăiților găsești toate păcatele din lume. *E bine ca țărani noștri să-și dea mai bine seama cine sunt pocăiții. Aceștia se bat la împărțirea Cinel. În comuna Potoc (Caras) au bătut pe predicatorul lor, în Buteni s'au prins de guler, în Șomoșcheș s'au bătut cu furci de fier, iar în comuna Pleșcuța pereții și ușa dela adunarea pocăiților multe ar putea spune iar în comuna Bonțești au luat armele dela jandarmi.*

Pentru atâta treabă nu mai trebuia lăsat să se desbine satele noastre. Limpeziciunea și seninătatea satelor este mai de preț decât gălcevilor pocăiților. *Iar dacă este vorba, cine nu vede că neștiința predicatorilor a învrăjbit pe oameni? Cine nu știe azi că mulți părinți din pricina predicatorilor s'au învrăjbit chiar cu fii lor, cari n'au voit să se pocăiască. Cine*

nu știe că mai ales unele femei rămân în adunările pocăite până seara târziu iar bărbații lor venind ostenți dela lucrul câmpului nu sunt așteptați acasă cu mâncare?? Mulți părinți nu dau avere la copii dacă nu se pocăesc.

Și totuși nu toți văd relele. Sun 15 feluri de pocăiți la noi în țară. Bapțiștii spun că multele feluri de pocăiți vin dela împrejurarea că unii oameni tălmăcesc cu *patimă* Sf. Scriptură.

Dar noi românii ortodocși zicem altceva. Noi zicem că rătăcirile vin dela îndrăzneala prea mare a streinilor cari dau bani grei spre a ne desbina. Un predicator cu douăzeci de mil de lei leafă cum să nu facă desbinare, mai ales că predicatorii sunt oameni fără înțelegerea, priceperea și pregătirea cuvenită.

Șeful adventiștilor din țară este *americanul* Wall iar al bapțiștilor este de fapt tot un *american* cu numele Gill, căci Românii sunt puși numai cu numele.

Domnii aceștia nu înțeleg sufletul neamului și ce este mai interesant este, că deși unii zic că sunt adventiști iar alții bapțiști, totuși pe ascuns se înțeleg de minune.

Nu trebuie să lăsăm a se răspândi mai departe această rușinoasă stare de lucruri, căci atunci când strămoșii noștri sufereau în temniți, Wall și cu Gill râdeau în pumni. Wall și cu Gill țin adunări ungurești iar banii streini intră în câteva buzunare românești.

Rătăcirile mai vin și dela slăbiciunea și nepăsarea noastră.

Indrăzneala celor răi este de multe ori

sporită tocmai de slăbiciunea celor buni. Toată munca noastră de întărire obștească cere numai decât să alungăm dintre noi orice slăbiciune și să luptăm împotriva tuturor încercărilor de destrămare sufletească.

Dar nici o gălceavă nu este mai primejdioasă decât cea bisericească, fiindcă ea se resfrânge peste întreg felul de viață al omului. Până acum așa a fost la noi la Români: credința în Dumnezeu ni-a călăuzit pașii vieții. Vrășmașii neamului nostru își dau bine seama ce putere era pentru noi legea strămoșească. De aceea, ni-au trimis pe cap pe eretici, ca să ne desbina satele și să ne distrame sufletele. *Răuvoitorii noștri nu voesc să vadă la noi în țară o singură credință și o singură simțire.* Umbă deci să ne desbina în cât mai multe tabere, ca să nu mai gândim la fel; — să nu mai simțim la fel; — ei ar dori ca să fim ca firele de paiu, cari nu merg dela sine, ci sunt purtate de șuvoiul apel.

În adevăr, toți ereticii se dau la o parte de cei de altă credință. Doar că mai beau din acelaș isvor, se încălzesc dela acelaș soare, dar în alte privinți nu vor să mai audă de Neamul lor și de Țara lor.

Baptiștii de pildă, au înființat chiar bănci deosebite de ale celorlalți români și cer mereu amestecul streinilor în treburile noastre. Americanii și englezii vin mereu și se plâng, că baptiștii dela noi ar fi prigoșiți, dar nu se uită că acești eretici au desbinat satele, ori unde s'au ivit. Apoi din mijlocul lor a mai eșit altă erezie, a Penticostaliștilor. Aceștia spun că până când erau baptiști, nu vedeau decât păcate peste păcate. De aceea au ieșit dintre baptiști și așteaptă să vină asupra lor DUHUL SFÂNT, dându-le darul de a grăi în limbi streine, ca Apostolii!!!

Sunt în adevăr vrednici de plâns. Stau ceasuri întregi cu ochii pironiți, tremură și se trântesc pe jos în adunări, bat din palme și borborosesc cuvinte lipsite de orice înțeles.

Asta i-a pus pe gânduri pe baptiști. În adunarea dela Curtici (9 Noemvrie 1928), s'au plâns împotriva Penticostaliștilor și au scris apoi o carte împotriva lor, arătând că Penticostaliștii sânt o primejdie pentru toată lumea... Adecă ereticii osândind pe alți eretici!!!

Ei merg până acolo că cer Statului, să le oprească adunările. Iată chiar vorbele lor:

„Dar când oamenii aceștia, după cum am arătat, trag pe foarte mulți în capcand, se vede clar că asemenea credințe nu pot să existe. Organele Statului menite a cerceta aceste lucruri încă nu-i cunosc îndeajuns... Din

momentul în care aceste organe îi vor cunoaște în toată răutatea lor, sigur că nu vor mai exista”. (p. 53).

Va să zică, Baptiștii se plâng mereu că n'au libertate ca în America, dar ar dori ca această libertate să n'o aibă Penticostaliștii, cari însă în America sunt liberi.

Dar baptiștii au uitat un singur lucru: că ei poartă vina.

Dacă în România nu ar fi fost baptiști nu ar fi fost nici Penticostaliști.

Așadar, mâini străine cu bani străini vin să țină adunări baptiste la noi batjocorind legea, sfintele altare, sf. icoane, iar noi răbdăm această rușine...

De aceea, cu toate puterile noastre să sfătuim pe cei slabi de îngeri, să nu se lase ademeniți de semănătorii de neghină. Să ne gândim ce a fost Biserica noastră în trecut și din vistierile ei să culegem merinde sufletească pentru viitor.

Să cinștim Biserica strămoșească și să luptăm cu hotărâre împotriva vrășmașilor, cari vin să desbina satele noastre românești.

(ss) † Grigorie
Episcop.

Instalarea de Protopresbiter al tractului Belinț.

O zi de plăcută aducere aminte a fost și va rămâne pentru biserică, ziua de 16 Iunie a. c. Tractul Belințului: preoțime, popor și inteligență a putut saluta în mijlocul lor pe protopresbiterul Iosif Goanță, alesul poporului și încrezutul Ven. Consiliu eparhial. S'a ridicat acest preot inteligent la rangul de protopresbiter în urma vrednicilor sale recunoscute de biserică vie și autoritatea diecezană cu împreună lucrare hierositoare a Preasfințitului Episcop și Stăpân Dr. Grigorie Gh. Comșa. Local acesta a devenit vacant prin pensionarea merituosului protopresbiter, fost profesor seminarial în Caransebeș, iubit de către elevii săi, marele român integru de pe vremea generalului Doda, Gerasim Sârbu. Tractul Belințului, cu aceeaș comună, metropola din Banat și-a făcut norocos acuziția prin alegerea preotului Iosif din Topolovățul-Mare, care fiind în anul cel frumos, promite o activitate laborioasă și credem că aspirațiile bisericii și-au găsit în alesul pe adevăratul tălcutor al lor.

Părintele comisar Dr. Patricle Țiucra, protterul Timșorilor asistat de noul protter Iosif Goanță, preoții locali Călnicean și Beiel și raportorul au slujit sf. liturgie cu adevărată cucernicie, care a lăsat impresii adânci în poporul ascultător. Prezenți erau la sf. liturgie toți membrii adunării protterale: preoți, învăța-

tori, inteligență și membrii din popor, veniți cu toți să asiste la actul frumos de introducere a protterului vrednic și iubit. Admirăm cu drag poporul belințan reprezentat prin atâția bătrâni, buni creștini cu capetele albe și cu portul frumos, cu chintușul alb ce li sta atât de mândru fețelor albe și respectabile ale românilor belințeni și din jur adunați cu drag la sf. slujbă de instalare a protterului-paroh al lor. Corul mixt din Belinț, condus de un țarau a cântat frumos și precis. Părintele comisar a rostit o frumoasă și cuminte cuvântare de instalare relevând greaua slujbă de protopresbiter, arătând datorințele mari și multiple ce-l așteaptă pe un șef tractual în împrejurările grele de azi.

A fost un ce la înălțime momentul când noul protopresbiter Iosif Goanță s'a adresat prin cuvinte alese către îmbătrânitul în cinste și merite, valorosul protter G. Sârbu, care s'a fost așezat într'un jilț în nala bisericii și privea cu drag și satisfacție desfășurarea praznicului la care ne chemase noul protter. Cuvântarea părintelui Prea cucernic Iosif a fost frumoasă ca idei și predare și a culminat când s'a adresat preoțimei tractuale, laicilor, intelectuali și mireni deopotrivă d'al sprijini în greaua chemare la care s'a angajat pentru înaintarea bisericii și fericirea poporul credincios. O biserică plină de oameni se bucura de decursul frumos al instalării, la care a întretăcut cuvinte meritate de laudă și grațitudine din partea poporenilor din Belinț față de îmbătrânitul în cinste și muncă a protterului G. Sârbu, rostite cu căldură de către preotul locului Călnicean. La ușa bisericii, poporul din Babșa reprezentat prin preotul Mureșan, dimpreună cu corul d-acolo bine condus de învățătorul local a felicitat pe noul protter instalat prin rostul preotului, la care a răspuns noul protter.

Adunarea protterală dimpreună cu toată inteligența din jur s'a retras în școala de lângă sf. biserică unde s'a aranjat masa comună. Ca oricând, așa și la această masă, s'au rostit toast diferite, pline de zel creștinesc și laude meritate. La banchet au luat parte protopretorul plasei și notarul comunal, mai mulți preoți și învățători în frunte cu vechiul dascăl confesional C. Pava, Baderea, din loc și învățătorul Putici din Chizătău, Bildaru, Gaescu, Adv. Boldurean și Țirea direct. filialei Timișana din Recaș și mulți stimători d'al protterului Iosif. Intre oaspeții copleșiți de bucuria zilei era colegul meu de teologie, tatăl protterului, preotul Goanță Dionisie din valea Almășului, un bun român și distins preot și părintele Toldan din Recaș, socrul părintelui protopresbiter.

Tractul poate fi mândru că-și are șeful său, iar preoțimea pe un preot-protter devotat bisericii și neamului, pentru că părintele Iosif este născut în Valea Almășului, bănașean adevărat și ca atare crescut în iubirea de neam și biserică.

După masă publicul s'a fotografiat și depărtându-se fiecare la ale sale cu bucurie că-și au pe pro-

tropresbiterul lor. Toată instalarea a fost pe deplin succesă și toți s'au dus cu cele mai bune impresii.

Eu unul văd în noul protopresbiter Iosif Goanță pe preotul blând și inteligent pentru cari calități cerute unul preot, preoțimea și poporul trebuie să-i dea tot concursul ca tractul nostru să prospereze. Doresc să păstorească acest tract, îndelungat cu mult bine și sănătate ajungând să ne bucurăm cu toții și să strigăm de pe acum cu străbunii: „Vivat, crescat, floreat“.

Ioan Nicorescu
paroh ort. rom.

Dela conferința adventistă.

— Impresii și reflexii. —

La intervenția „Ununii Comunităților evanghelice A. Z. S.“ din România, organizația numită „Conferința Banat-Crișana“ a primit permisiune dela Ministerul de Interne să-și ție adunarea anuală în zilele 12—16 Iunie a. c. în Arad.

Autoritățile administrative și ale siguranței de Stat au luat măsuri de control. Zadarnic, căci și de data aceasta vigența autorităților a fost eludată. La ședințele publice ale conferinței din sala „Căminului Industriașilor“ nu s'au petrecut aceleași lucruri din cadrele serviciilor religioase (!) din capiștea străzii Numa Pompiliu No. 1. Sub cuvânt, că ziua primă a conferinței, 12 Iunie a. c. este închinată rugăciunii (sic!) adventiștilor au petrecut-o în capiște, nestingheriți de nimeni și liberi de orice control!

Serviciul religios, respective adevărata conferință adventistă s'a început în 12 Iunie în capiște, iar nu în sala publică prevăzută de Minister. Bineînțeles toate s'au petrecut sub scutul legalității. Serviciul s'a început cu o rugăciune rostită în limba română — fără duh. S'a încheiat cu o rugăciune și o cântare adventistă simbolică. Avea ceva accente de marș de luptă. Aștă pe credincios la războiu, sub comanda lui Hristos?! Involuntar mă întrebam, în contra cui?...

„Intermezzo“-ul serviciului l-au format rapoartele „lucrătorilor“ (predicadori-misionari), de pe teritoriul de lucrare (Missionsfeld) Banat-Crișana-Maramureș. Două hărți mari ale acestor ținuturi, ilustrau intuitiv, rodul lucrării de spargere bisericăscă printre Noi.

Puncte negre simbolice, pe fondul alb al acestor teritorii, arătau capiștele și comunitățile adventiste, infiripate prin satele noastre românești. Nemulțumirea produsă prin scandalul adventist din București „Oatu-Paulini-Wall“, a pus la cale această conferință, spre a întări pe frații dela vest. Harta primă, din 1924 cu câteva puncte negre arată situația adventistă de atunci. Cea din 1929 cu multe puncte negre indică situațiunea actuală. Situația rapoartelor nu poate fi reală. Este

un nou mijloc de a exploata încassarea „zecimei”, dela cel mai, la care chiar și corifeii se referiau mereu. Dovadă ne servește, puținul interes manifestat și numărul restrâns de abia 36—38 adventiști la ziua primă a conferinței cu titlul bombastic Punctele negre depe hărți s'au înmulțit, spre liniștirea disidenților, amăgirea credulilor și lauda de sine a „lucrătorilor”. Am aflat metoda lor de lucrare, respective furșarea și tupilirea lor printre noi. Le vom atinge și în alte articole viitoare. Fiecare raportor de sectoare își exprimă cu multă amuzare părerea cu privire la lucrare. Expunerea peripețiilor, luptelor, mizeriilor întâmpinate, se comentează cu o vădită ironie la adresa noastră. Persoana precum și zelul de pășire al lor trădau multă simplitate.

Este foarte caracteristic, că „*Legea Cultelor*”, a fost lăudată de adventiști, și apreciată în termeni elogioși. Au declarat, că nici nu s'ar fi așteptat să obțină roade atât de bogate prin numita lege. S'au plâns de mizeriile trecerilor religioase, cari nu merg așa neted, precum ar dori dumnealor. Un predicator a făcut declarația, că întrucât se vor ivi greutăți la treceri, adventiștii în fața alor 2 martori vor boteza pe „prieteni”, cari își exprimă dorința în acest sens, fără să mai țină seamă de procedura legală. Iată, unde am ajuns cu libertatea religioasă și cu falmoasa toleranță. „Curaj și iarăși curaj” a fost refrenul tuturor raportorilor. „Dacă autoritățile văd, că adventismul nu cedează vor cedă ele (autoritățile). Ați auzit? ! Suntem terorizați!

În vremece sectarii de toate nuanțele, „lucrează”, respective subminează, noi ne amăgim cu principii occidentale și concepțiuni civilizate. Le-am dat mână de ajutor prin „*Legea cultelor*”. Desmetecirea noastră să nu se facă prea târziu! Rapoartele s'au făcut în românește, un translator traducea prin improvizare în ungurește. Actualul președinte „Wall” a vorbit în limba germană. S'a tradus imediat în limba ungurească. Eră o gălceavă a limbilor mai mare ca la Babilon. Ședința secretă din capişte n'a fost scutită nici de scene ilariante. Raportorii au dovedit mult spirit amuzant. Buna dispoziție a auditorului își făcea cu adevărat o impresie de circ. Eră gata să încassăm o sărutare frățească, în calitate de „prieteni” al lor.

Situația adventistă s'a expus ca foarte strălucită! Au răsunit regrete pentru numărul mic al „lucrătorilor”. Dumnealor rugau pe „Stăpânul secerișului”, să ridice mai mulți lucrători, în vederea secerișului (!) Se referiau la o vorbă a sorei Withe, că unde este un lucrător ar trebui o sută, unde sunt o sută, ar trebui o mie.

Noua tactică a adventiștilor și a sectarilor este a nu mai jigni biserica direct, ci prin aluziuni, prin atitudini ironice și referire la texte biblice cu subînțelesuri pentru noi. Pentru lășirea adventismului, ei caută să se întărească în centre urbane, iar deacolo se face propaganda pe sate. Firele comunităților converg spre centre orașenești. Frontul de lucrare adven-

tistă la noi este Lugoj—Timișoara—Arad—Oradea—Satu Mare—Sighet. După propriile lor expunerile acțiunea adventistă începe prin 2—3 persoane. Locul de adunare la început este orice, chiar o anticameră, o bucătărie la particulari. Înmulțindu-se aderenții trec în casă cu chirie în urmă prin contribuție comună se face capiştea. Au constatat ei singuri, că primul pas făcut spre dânsii de către oameni este cel mai greu. Apoi greutatea dispare. Cu cei prinși în zăcă fac ce vor. Încassează „zecimea” cu vârf și îndesat. Din „zecimi” edifică capişte și celelalte. Obiectivul acțiunii lor este tineretul pe care-l câștigă prin cântări și coruri, în genere printre o muzică streină de noi și suflului românesc. În adunări fac lectură biblică și dau explicații în sens adventist. Caracteristica lor este exclusivismul religios și duplicitatea. Colportorii cărților adventiste formează avangarda propagandei. Unul dintre ei arată cu tupeu propriu sectarului, cum a înșelat bună credința unui preot! Scena se termină la poliție. N'am putut afla dela el, dacă siguranța a tranșat „românește” această îndrăzneală incalificabilă.

Se plâneau, că „lucrul Domnului” întâmpină greutăți. Se mângâiau cu vorba unui adventist de peste ocean: „greutățile se ridică, spre a fi învinse”. Într'adevăr, atâta fanatism de prost gust, mai rar! Așa se vede, că reacțiunea bisericăască nu este inutilă. Ea trebuie înțepită tot mai mult. Nici o jerfă în direcția aceasta nu este prea mare. Este în pericol nu numai Biserica, ci și Neamul. Ni-se strângea inima văzând câțiva Români inconștienți plutind pe marea strălănimului, alături de Wall, Hermann, Gáspár etc.

Aradul a fost ales anume pentru falmoasa conferință. Ea a fost o manifestare și o provocare la adresa bisericii, care-și face datoria. Am avut nemărginită durere, știind că lucruri de felul acesta se fac „prin noi”. Publicitatea a fost sedusă prin potemiadele ședințelor din Sala „Căminului Industriștilor”. Eră cu mult mai interesant dacă la ședința publică din 15 Iunie, în locul conferinței misionare africane, s'ar fi reprodus în chipuri și icoane propaganda adventistă de prin orașele și satele românești. Misionarii adventiști, desigur nu vor lua drumul Africei și Australiei, unde într'adevăr și-ar afla rostul, ci se vor îndrepta spre munții și câmpia românească. Acesta este adevărul! Ce să mai zicem? N'avem nici măcar garanța culturală ori dacă adventiștii socotesc să afle Africa și Australia, la noi în țară?!

Conferința publică a fost un paravan, al altor interese adventiste cu mult mai importante. A fost o deghizare șireată și totodată o sfidare a opiniei publice românești de către niște pronunțate tipuri semito-turco-tătare.

Sub penibila impresie a celor experlate am exclamat suspinând cu duhul: „Doamne până când Te vei uita la ei?...” Căci ei nu vorbesc de pace, ci urzesc planuri diavolești împotriva oamenilor liniștiți din țară! — (Ps. 34).

Pr. Ștefan R. Lungu

Enciclopedia Română „Minerva“.

— La zece ani dela Unire, un omagiu adus luptătorilor pentru întregirea neamului —

Se împlinesc 31 ani de când „Asociațiunea pentru cultura și literatura poporului român“ a editat, cea dintâi „Enciclopedia Română“. Apariția acestei publicațiuni a fost un eveniment de mare importanță în viața culturală a poporului român. N'a fost o lucrare cu totul scutită de greșeli, s'a lucrat doar atunci pe un teren nelucrat încă, — și cu toate acestea presa românească de dincoace și dincolo de Carpați a apreciat după cuviință ostenețele aceluia mănunchi de oameni, cari de aici din Ardeal au dat neamului românesc de pretutindeni o adevărată carte de învățătură. A fost un act, prin care societatea culturală întemeiată de marii archierei Șaguna și Șuluțiu pentru Ardeal și fosta Ungarie și-a extins activitatea asupra întregului pământ românesc.

Enciclopedia „Astrel“, lucrată de fruntașii de atunci ai intelectualității române și îngrijită de regretatului C. Diaconovici, nu se mai găsește la nici o librărie. Toate exemplarele s'au vândut până la unul.

Cunoscând necesitatea unei astfel de publicațiuni, care să corespundă și împrejurărilor actuale și progreselor realizate pe toate terenele și în toate ramurile științelor și artelor, un alt mănunchi de oameni din capitala Ardealului au redactat „Enciclopedia Română Minerva“, care e pusă sub tipar și va apărea încă în primăvara acestui an.

Va fi un volum mare, de 832 pagini cu 2496 coloane, conținând 26,480 articole. În text sunt intercalate 1512 ilustrații, 34 planșe, 72 hărți, plus 22 hărți separate, dintre cari 7 în colorii.

Enciclopedia „Minerva“ apare ca un pios omagiu adus de colaboratori sforțărilor făcute de luptătorii pentru întregirea neamului tocmal în anul când sărbătorim împlinirea unui deceniu dela înfăptuirea idealului național. Comitetul de redacție, care e în același timp și comitet de editură, o îndrăzneală pentru care merită admirația tuturor oamenilor cunoscători ai greutăților editării de cărți, au strâns de pretutindeni informațiile ce pot interesa pe orice om iubitor de învățătură al țării, înregistrând noțiunile cerute astăzi unul om cult, așa, ca să îndeplinească trebuințele tuturor cărturarilor. Au dat o înfățișare mai largă chestiunilor de actualitate și rezultatelor culturii contemporane și moderne. Apar, pentru întâia oară în românește, rezutatele tuturor științelor, ale artelor, tehnice și filozofiei într-o enciclopedie românească, alături de trecutul istoric și cultural al tuturor popoarelor lumii.

Din comitetul de redacție și editură fac parte

Alexandru C. Pteancu, inspector general al inv. secundar, Augustin Maior, profesor universitar, Ștefan Mețes, membru al Academiei Române, Romul Demetrescu, profesor, Valeriu I. Bologa docent universitar, Aurelian Florinescu, șef de lucrări la Inst. de geografie la universitatea din Cluj, Victor Lațiu, șef de lucrări la Inst. de Mineralogie, Sever Pop, asistent la Muzeul limbii române, Septimiu Popa, profesor publicist, Ana Voilean-Nicoară, prof. titulară la Conservator, Ion Mușlea, bibliotecar la Universitate, Maiorul Alexandru Christescu, Petru B. Cîrlea, secretarul F. S. S. R. și Tiberiu Vornic, publicist.

Numele membrilor comitetului de redacție e o garanție suficientă, așa credem, a calității lucrării. Dacă Enciclopedia „Minerva“ va răspunde așteptărilor ce ne legăm de munca redactorilor ei, o să aducă un folos nemărginit, fiind o bună călăuză a oricărui cititor. Atunci apariția ei va fi într'adevăr un omagiu adus martirilor întregirii neamului și o sărbătorire spirituale a împlinirii celui dintâi deceniu dela unire.

INFORMAȚIUNI

În ajutorul unui locaș de rugăciune. În munții Năsăudului, din ținutul episcopiei Clujului, vechea ctitorie a lui Ștefan Vodă cel Sfânt, un călugăr ajutați de credincioșii locului, cari n'aveau biserică, au zidit o mănăstire. Mănăstirea se cheamă Piatra-Fântănele și e aproape de comuna Prundu-Bărgăului-P. S. Nicolae Ivan al Clujului i-a ajutat. Dar pentru această înfăptuire au trebuit bani. Călugărul și credincioșii sunt săraci, și au pus ce au putut. Au făcut datorie la banca „Aurora“ din Bistrița, cu 237 mil lei. Antreprenorului îi sunt datori 71 mii lei. De aceea, credincioșii, în frunte cu păr, Vasile Luncau, superiorul mănăstirii, roagă binevoitorii bisericii lui Hristos, să ajute cu ce pot bani ori cu materiale în natură, înfăptuirea lor. Pot trimite pe adresa: Pr. Ieromonah Vasile Luncau, superiorul mănăstirii Piatra-Fântănele, com. Prundu-Bărgăului, Jud. Năsăud.

Patru copii deodată. O spaniolă, anume Dolores, din Fulokialano a născut patru copii gemeni, dintre cari trei vii. Mama are 35 ani și tatăl 38. Ei mai au trei copii, de 11, 8 și 5 ani. Nașterile acestea sunt foarte rare. După o statistică germană la un milion de nașteri, vin patru gemeni.

„Pentru rugăciune e prea mic“. Niște părinți se bucurau de sudalmele ce le făcea pruncul lor, cel mai mic. În sudalma pruncului vedeau un semn de voinicie.

Frumos mai știe sudul pruncul d-voastră — zise un trecător — dar de rugat se știe ruga?

Pentru rugăciune e prea mic — răspunseră părinții.

Bucureștii port de mare. Joli trecută s'a întrunit la ministerul comunicațiilor comisiunea însărcinată cu examinarea planurilor referitoare la construirea unui canal Argeș—Dunăre—București, precum și a unui port la București. E vorba să se facă un mare canal dela Dunăre la București pentru vapoare.

Țara noastră întregită are 29.489.200 ha., din cari 12.448.272 ha. pentru arătură; 4.320.000 ha fânețe și pășuni; 545.000 ha. vie și pomi roditori; 7.241.000 ha. păduri; restul de peste 5 milioane ha. sunt locuri clădite, ape, drumuri și alte terenuri ce nu se pot folosi.

Țara e locuită de 17 milioane locuitorii, din cari 13 milioane sunt români. Peste 83% din locuitorii țării se indeletnicesc cu agricultura.

Internatul Diecezan ort. rom. de fete din Arad.

Aviz școlar pe anul 1929-30.

În internatul diecezan de fete se primesc eleve de naț. română cari cercetează liceul de fete al statului din Arad.

Taxa de întreținere 16000 Lei, se va plăti la casa consistorială ori la dir. Internatului în două rate egale: la intrarea în internat și la 1 Februarie.

Taxa pentru orele particulare de muzică (pian, vioară) se va plăti anticipativ pe 3 luni.

Taxa de înscriere 200 Lei, taxa de medic 300 Lei și deteriorări 200 Lei și pt. fond int. 300 Lei

Anunțurile pentru primirea în internat se vor face dela 1 Aug. la 1 Sept. Fiecare elevă va prezenta 1. *Certificat școlar* de clasa absolvată; 2. *Certificat medical* că este deplin sănătoasă și 3. *Certificat dela comună* că nu este acolo nici o epidemie.

Fiecare elevă va îngriji de cărți și recvizite școlare. Dir. Internatului nu ia în privința aceasta nici un angajament.

Elevele vor aduce: 2 perini cu 4 fețe, 1 plapomă cu 2 cearșafe, 2 cearșafe și 1 acoperitoare de pat, toate acestea vor fi albe, rufăria de corp necesară, un covorel la pat, 6 ștergări, 3 șervete 2 cărpe de păhare, 2 cărpe pentru lighian, 1 cârpă pentru bucătărie care rămâne internatului, 1 ceașcă și 2 farfurii, tacâmuri, inel pentru șervet, *podîșor pentru tacâmuri*, 2 păhare, 1 cârpă praf, plapătân rar și des, perle de dinți, de cap, de ughil, de haine și ghete, 1 păr. pantofi de casă, 2 păr. ghete negre, 1 parapleu, 2 cutii pentru pieptene și perii, un lighean.

Fiecare elevă este obligată să aibă uniforma școlii: 2 șorțe negre cu mâneci, rochie de stofă vânătă închis, blusă albă de vară, 2 șorțe albe, palton de iarnă și primăvară, pălărie de iarnă și vară. Toate acestea după modelul școlii.

Elevele să nu aducă obiecte de prisos.

Purtarea bijuteriilor și a altor obiecte de lux este interzisă.

Pentru banii lăsați la eleve, dir. int. nu ia nici o răspundere.

Preoții și învățătorii cari vor să ceară scutiri de taxă pentru fetele lor, vor înainta cerere la consiliul eparhial până la 15 Aug. a. c.

Afară de scutirile de taxă aprobate de Ven. Cons. dela începutul anului școlar, în cursul anului nu se vor putea face alte scutiri.

Direcțiunea Internatului ort. rom.
de fete din Arad.

Cassa de Economie, Ajutor și Credit a Clerului Ortodox.

În ziua de 3 Mai c. părintele *Criolan Buracu* deputat, a depus din inițiativă parlamentară, proiectul de lege pentru recunoașterea Cassel de Economie, Ajutor și Credit a clerului ortodox ca persoană morală.

Cassa de Economie, Ajutor și Credit a Clerului Ortodox din România s'a înființat în conformitate cu art. 24, litera m, din statutul legii de organizare a Bisericii și 23 din regulamentul pentru funcționarea Eforiei Bisericii Ortodoxe Române. Sedlul Cassel va fi la București. Scopul este de a fructifica economiile și de a oferi membrilor săi — cler și funcționarii bisericești — cari vor avea nevoie, împrumuturi cu dobândă leftină și ajutoare.

Vor fi membri, toți membrii activi ai clerului și funcționarii instituțiilor bisericești din țară precum și cei eșiți la pensie. Se va depune minimum 1%, din leafă cu sporurile, sau din pensie, timp de 10 ani. Depunerile se vor reține prin statul lunar din salariu, iar pensionarii vor depune suma direct la Cassă.

Cassa va putea primi și depuneri cu termen sau fără termen. Orice membru va putea obține împrumuturi în contul lefel. Aceste împrumuturi nu vor putea fi mai mari decât leafa înscrisă în buget pe 4 luni, iar pentru pensionari, pensia cu spor pe 2 luni.

Conducerea Cassel este încredințată unui consiliu de administrație, compus din 9 membrii (6 clerici și 3 mireni) dintre cari 3 numiți de consiliul central bisericesc, iar 6 aleși de adunarea generală câte 2 de fiecare Mitropolie. Consiliul de administrație se constituie pe 5 ani.

Această lege — atât de importantă pentru clerul și funcționarii noștri — la propunerea părintelui *Buracu* deputat, a fost votată în ședința Camerei dela 22 Iunie c. iar în cursul săptămânii va fi votată și de senat.

BIBLIOGRAFIE.

Biblioteca Creștinului ortodox. Nr. 60 *Lucrarea diavolească a Adventiștilor* de Dr. Grigorie Gh Comșa, Episcopul Aradului.

În numărul de până acum al acestei biblioteci pe lângă expunerea pozitivă a doctrinei ortodoxe, s'a avut în vedere mai ales combaterea sectei baptiștilor. În No. 60 Păr. Episcop ne atrage atențiunea asupra adventiștilor, cari nu sunt mai puțin periculoși decât baptiștii. Broșura nu este o expunere amănunțită a doctrinei acestei secte, ci mai ales arătarea vicleșnică a conducătorilor lor, potrivit moralei creștine, așa cum o prezintă unul dintre aderenții adventismului, Const. Ouatu. Broșura aceasta va fi un excelent mijloc preventiv față de secta adventiștilor, cari, deși nu sunt atât de numeroși ca baptiștii, totuși formează un mare pericol pentru Biserica noastră.

Prețul broșurei Lei 5 — plus 12 — Lei pt. francatura recomandată. Se poate comanda dela librăria diecezană din Arad.

No. 2346 1929.

Ordin Circular

cătră toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhia ort. rom. Arad.

În timpul din urmă intrând la acest Consiliu eparhial diferite jalbe în contra organelor parohiale (preoți, epitropi etc.) în cari jalbitorii au cerut anchetarea jalbelor, — la anchetele efectuate s'a constatat, că în multe cazuri jalbele nu au avut nici un temei. Cum anchetele au fost împreunate cu cheltuielile de deplasare și diurne acestea au rămas în sarcina comunelor bisericesti, ceea ce nu e just.

În urma acestor constatări, Consiliul nostru eparhial a decis reintroducerea procedurii de mai înainte cu 5--10 ani, că jalbitorii deodată cu înaintarea jalbelor, să depună la Cassieria Consiliului eparhial, o anticipație de spese în suma pe care o va fixa Consiliul eparhial despre ce jalbitorii vor fi avizați. Dacă apoi la anchetă se va constata temeinicia jalbelor, cel vinovat va fi judecat la suportarea cheltuielilor și jalbitorilor li-se vor restitui sumele anticipate; la din contră, dacă se va constata netemeinicia jalbelor, cheltuielile se vor achita din sumele anticipate de jalbitori.

Fără anticiparea speselor, nu se va ordona anchetare.

Conducătorii oficiilor parohiale vor publica

acest ordin — circular în ședințele proxime a consiliilor parohiale spre știre și orientare.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută la 20 Iunie 1929.

Consiliul eparhial ort. rom. Arad.

Licitație minuendă.

Pentru lucrările și renovarea bisericii ort. rom. din Lalașinț protopresbiteratul Lipova, în baza devizelor de spese aprobate de Ven. Consiliu Eparhial din Arad cu No. 2103 | 929 se publică licitație minuendă pe ziua de 29 Iunie 1929 (Sf. Apostoli Petru și Pavel) la ora 2 p. m. în cancelaria oficiului par., pe lângă următoarele condițiuni.

1. Licitanții vor depune vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare.
2. Licitanții nu pot pretinde spese de participare.
3. Licitanții vor dovedi cu atestate de întreprindere că sunt măestri zidari diplomați.
4. Devizele și condițiile se pot vedea la oficiul parohial din Lalașinț.
5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările aceluia reflectant, în care va avea mai multă încredere, fără de considerare la rezultatul licitației.
6. Lucrările de renovare vor începe imediat după aprobarea contractului de lucrare de cătră Vener. Cons. Eparh.

Lalașinț, la 2 Iunie 1929.

Consiliul Parohial.

—□—

3—3

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea parohiei a II-a din Toracul-mic (Mali-Torak; Reg. I. H. S.), se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sezlune parohială de 30 jugh. cad. pământ arător.
2. 75 Din. rescumpărare de bir.
3. Stolele legale.
4. Eventuala întregire a dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Parohia este de cl. I; dela recurenți se recere cvalificațiune corespunzătoare.

Preotul ales va suporta toate dările publice după beneficiul său și va catehiza la școlile primare din comună, unde va fi designat de cătră autoritățile competente.

Recursele ajustate regulamentar se vor adresa către consiliul parohial din Toracul-mic și se vor înainta oficiului parohial din Sarca (Sarca j. Torontai-Jugoslavia) în termenul concursual.

Reflectanții, pe lângă observarea strictă a § 33. din Reg. pentru parohii, se vor prezenta în vre-o Duminică sau Sărbătoare în sf. biserică din Toracul-mic,

spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratoric.
Concurenții din altă eparhie vor produce acte de legitimare dela Prea Sf. Sa Episcopul Aradului, că pot recurge.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: *Gherasim Andru* adm. tractual.

—□—

3—3

Nr. 2305 | 1929.

Concurs.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad publică concurs de licitație cu oferte închise pentru întreprinderea lucrărilor de reparare cu tînichia a acoperișului dela edificiul seminarial, și a lucrărilor de reparare a fațadelor dela edificiul seminarial, edificiul str. Seminarului Nr. 7 și str. L. Tâmpa Nr. 4-6.

Formularul deviz despre descrierea și cantitatea lucrărilor se pot primi la secția economică a Consiliului eparhial, unde ofertele închise se vor înainta până în 27 Iunie a. c. orele 12 a. m.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 6 Iunie 1929

Grigorie m. p.
Episcop.

2—3

—□—

Concurs repetit.

Conform revoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial Nr. 5308—927, pentru îndeplinirea parohiei vacante (Ciuciu) Vârfurile, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

1. Venitele parohiei sunt celea din coala B:

a) Biroul parohial 60 măsuri cucuruz în natură;

b) Stolele legale;

c) Locuința în natură în edificiul fostei școale confesionale, ce se va adapta și aduce în stare bună;

d) grădină;

e) întregirea dela Stat pentru care parohia nu garantează.

Parohia e de clasa a II.

În lipsa recurențelor de clasa II, se vor admite și reflectanți de clasa III. Alesul va predica și catehiza regulat, și va suporta impozitele după beneficiul său.

Recursele adresate Consiliului parohial din Vârfurile (Ciuciu) se vor înainta Oficiului Pro-

topopesc din Gurahonț. Reflectanții pe lângă observarea §-33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. Biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratoric și rituale.

Cei din alte dieceze, vor produce act dela Prea Sfinția Sa Episcopul diecezan.

Consiliul parohial.

În conțelegere cu: *Const. Lazar.*

protopop.

—□—

2—3

Concurs repetit.

Conform ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 1630 | 928, pentru îndeplinirea parohiei vacante Mădrijești cu filia Șoimuș-Buciava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesia parohială dela mădrijești 32 jugh. arător și fânaț; iar în filie cu reforma agrară s'a primit 16 jughere fânaț, pentru cari însă parohia nu la răspunderea.

2. Birul legal din matră și filie indus aici din oficiu conform ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 1630 | 1928.

3. Stolele legale.

4. Casă parohială în matră.

5. Întregirea dotației dela stat, pentru care parohia nu la răspunderea.

6. Parohia e de clasa II, dar se admit și reflectanți de clasa III.

Alesul va predica regulat, va catehiza, și va suporta dările după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescise, adresate Consiliului parohial din Mădrijești-S. Buciava, se vor trimite Oficiului Protopopesc din Gurahonț, în termenul concursual. Reflectanții cu observarea §-33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în sf. Biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în oratoric și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sfinția Sa Episcopul diecezan.

Consiliul parohial.

În conțelegere cu: *Const. Lazar.*

protopop.

—□—

2—3

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Redactor responsabil: SIMION STANA.